

W niemal każdej z miejscowości na terenie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego znajdują się cenne zabytki. W Łęcznej godne uwagi są: renesansowa synagoga z 1648 roku, pozostałości zamku z XV wieku, zespół kościelny z pierwszej połowy XVIII wieku oraz średnio-wieczny układ przestrzenny z trzema rynkami. Barokowe kościoły znajdują się w: Biskupicach, Dorohuczycach i Kijanach, w Jaszczowie zaś istnieje zabytkowy zbór ariański (XVI wiek). W Zawieprzycach znajduje się duży, zrujnowany zespół zamkowo-dworski (XVII-XIX) z malowniczym parkiem. Najciekawsze zespoły dworskie i pałacowe otoczone parkami, zachowały się w Jaszczowie, Milejowie, Kijanach, Łęcznej, Łysołajach i Łańcuchowie. W nadwie-

przańskich wsiach zachowało się także wiele zabytków drewnianego budownictwa wiejskiego.

Przez teren otuliny przebiega czerwony szlak turystyczny, dwie ścieżki dydaktyczne oraz długodystansowy szlak rowerowy z Lublina do Woli Uhruskiej. Odcinek Wieprza znajdujący się na terenie Parku jest popularnym i cenionym przez wodniaków szlakiem kajakowym.

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

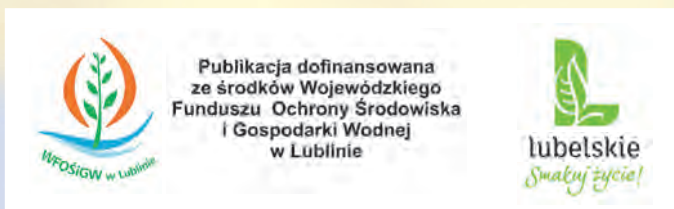
tel. 81 440 80 50
sekretariat.zlpk@lubelskie.pl
www.parki.lubelskie.pl

Ośrodek Zamiejsowy w Lubartowie

ul. Leśna 1
21-100 Lubartów
tel. 81 851 01 77
lubartow.zlpk@lubelskie.pl

Parki Krajobrazowe będące pod zarządem Ośrodka Zamiejsowego w Lubartowie:

1. Kazimierski Park Krajobrazowy
2. Kozłowiecki Park Krajobrazowy
3. Nadwieprzański Park Krajobrazowy
4. Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”
5. Wrzelowiecki Park Krajobrazowy

Wydawca: TAWA (www.tawa.pl)

NADWIEPRZAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Rzeka Wieprz.
Fot. M. Zieliński

Kościół w Kijanach. Fot. M. Zieliński

Nadwieprzański Park Krajobrazowy utworzony został w 1990 roku. Położony jest w centralnej części województwa lubelskiego nad środkowym odcinkiem Wieprza, na styku dwóch wielkich jednostek fizjograficznych: Wyżyny Małopolskiej i Nizy Zachodniorosyjskiej. Jest to jednocześnie umowna fizyczno-geograficzna granica pomiędzy Europą Wschodnią i Zachodnią.

Park wraz z otuliną odznacza się wyraźnym zróżnicowaniem typów krajobrazu. W południowej części dolina Wieprza jest szeroka i silnie zabagniona. W części północnej na odcinku pomiędzy Ciechankami Krzesimowskimi, a Kijanami jest ona wąska, kręta i ma charakter przełomu przez wzniesienia Wyżyny Lubelskiej, a jej krawędzie wznoszą się miejscami do ponad 20 metrów i są porozi-nane jarami i wąwozami.

Pałac w Kijanach. Fot. M. Zieliński

Pałac w Łysołajach.
Fot. M. Zieliński

Ruiny zamku z XVII w.
w Zawieprzycach.
fot. M. Budzyńska

Świt nad Wieprzem. Fot. M. Zieliński

Dolina Wieprza. Fot. P. Deptuś

Wieprz zimą. Fot. M. Zieliński

Bocian czarny *Ciconia nigra*. fot. M. Zieliński

łąki. Wśród roślin torfowiskowych osobiwością jest, rosnąca w otulinie Parku, brzoza niska, rosiczka okrągłolistna oraz rośliny wilgotnych łąk: kosaciec syberyjski i storczyk szerokolistny. Z roślin kserotermicznych wystę-

Czajka *Vanellus vanellus*. Fot. R. Siek

pują w okolicy: dziewięciśli bełłodygowy, miłek wiosenny, zawilec wielokwiatowy, macierzanka Marshalla, czosnek kątowy, mikołajek piaskowy i ożanka właściwa. W runie leśnym na terenie Parku spotkać można takie gatunki, jak: paprotka zwyczajna, lilia złotogłów, kilka gatunków storczyków oraz pnącze kokornak powojnikowy.

Duże obszary terenów podmokłych sprzyjają gniazdowaniu licznych gatunków ptaków wodnych i błotnych. Do rzadkich gatunków, występujących na obszarze Parku należą: błotniak stawowy, bąk, derkacz, rycyk, krwawodziób, rybitwa czarna, zimorodek, podróżniczek, dziwonia. Osobiwością jest występowanie żółwia błotnego.

Na terenie Parku znajduje się ponad 20 pomników przyrody. Są to głównie sędziwe drzewa w parkach podworskich. Na szczególną uwagę zasługują pozostałości potężnej Lipy Sobieskiego w parku zamkowym w Zawieprzycach, uznane za pomnik przyrody w 1956 roku. Lipa miała w tym czasie ponad 700 cm obwodu.

Goździk pyszny *Dianthus superbus*. Fot. M. Zieliński

Chaber łąkowy *Centaurea jacea*. Fot. R. Wróblewski

W obrębie Parku do Wieprza uchodzą jego dopływy lewobrzeżne: Gielczew i Stoki oraz prawobrzeżne: Białka, Mogielnica i Świnka.

W krajobrazie Parku dominują lasy, zajmujące blisko 42% jego obszaru oraz łąki i pastwiska, zajmujące 26% obszaru.

Największą wartość przyrodniczą ma zachowana w naturalnym stanie dolina rzeki Wieprz z meandrami, zakolami i starorzeczami oraz liczne, położone w jej obrębie, rozległe obszary podmokłe, wilgotne łąki, torfowiska i doły potorfowe, gdzie występują wartościowe zbiorowiska roślinności torfowiskowej, szuwarowej i wodnej, a także łągi i olsy. Na nasłonecznionych zboczach doliny Wieprza, w północnej części Parku, występują murawy kserotermiczne z rzadkimi zbiorowiskami roślinnymi. We florze występuje wiele rzadkich gatunków. Spośród roślin wodnych warto wymienić: wolię bezkorzeniową, salwinię pływającą, rzęsę garbatą, pływacza zwyczajnego, grzybienia białego oraz ramienice, tworzące podwodne